

MTÜ Eesti Väitlusseltsi

Peakohtunike Koja reglement (01.09.2025 seisuga)

1. Üldsätted

1.1. Käesolev reglement reguleerib Eesti Väitlusseltsi (edaspidi „Väitlusselts“) põhi- ja keskkooliväitluse töörühma töökorraldust, liikmelisust ja teisi töörühma puudutavaid küsimusi.

1.2. Põhi- ja keskkooliväitluse töörühma nimi on Peakohtunike Koda (edaspidi „Koda“).

1.3. Koda eesmärk on põhi- ja keskkooliväitluse arendamine ja koordineerimine. Koda haldusalast jäävad välja vaid küsimused, mis kuuluvad teiste Väitlusseltsi struktuuriüksuste või töötajate haldusalasse.

1.4. Oma tegevuses juhindub Koda Väitlusseltsi põhikirjast, arengukavast ning tegevuskavast.

1.5. Oma eesmärkide saavutamiseks Koda:

1.5.1. Otsustab koostöös teiste asjassepuutuvate Väitlusseltsi struktuuriüksustega väitlemise korra üle Eestis põhi- ja keskkoolis;

1.5.2. Koostöös Väitlusseltsi juhatusega tagab väitlustreenerite ja -kohtunike koolitamise;

1.5.3. Valib juhendajad ja kohtunikud rahvusvahelistele põhi- ja keskkooli väitlusüritustele. Juhul, kui juhendajat ei saadeta, valib osalejad üritustele. Eelnev kehtib, kui:

1.5.3.1. tegemist on Eesti Vabariigi ametliku esinduskoondisega või;

1.5.3.2. teistel juhtudel Väitlusseltsi juhatuse ettepaneku alusel.

1.5.4. Valib peakohtuniku, teema ning koostab reglemendi Väitlusseltsi poolt korraldatud turniiridele, ning aitab peakohtunikul ette valmistada teemamapi.

1.5.5. Osaleb põhi- ja keskkoolide väitluse arengusuundade väljatöötamises koos Väitlusseltsi juhatusega ja teiste asjassepuutuvate Väitlusseltsi struktuuriüksustega.

2. Liikmed

2.1. Koja tavaliikmeks (edaspidi: liikmeks) vastuvõtmisel arvestab Koda eelkõige järgmiseid kriteeriume:

- lõpetanud keskkooli;
- olnud tegev keskkooli Eesti meistrivõistlustel väitlustreeneri või -õpetajana ja kohtunikuna;
- omab laiapõhjalisi teadmisi keskkooli väitlusformaadist ning
- on nõustunud Koja liikmelisusest tulenevate õiguste ja kohustustega.

2.2. Tulenevalt oma tööülesannetest on Koja hääleõiguseta liikmeks Väitlusseltsi juhatuse liige. Koja liikmeks saab astuda iga aasta septembris ja jaanuaris. Uute liikmete leidmiseks kuulutab Koja juht välja konkursi. Uute liikmete vastuvõtmise otsustab Koda lihthäälteenamusega. Koja juht teavitab kandidaate nende avalduse suhtes tehtud otsusest 30 päeva jooksul avalduse esitamisest.

2.3. Koja liikmel on õigus:

- 2.3.1. otsustada Kojas arutlusel olevate küsimuste üle;
- 2.3.2. kandideerida Väitlusseltsi turniiride peakohtuniku kohale;
- 2.3.3. Kojast välja astuda.

2.4. Koja liikmelisus lõpeb, kui liige ei anna enda jätkuvast osalemissoovist kas sügisel või talvel teada. Liikmelisuse kontrollimiseks võtab Koja juht liikmetega septembris ja jaanuaris ühendust.

2.5. Kojast väljaastumine toimub lihtkirjaliku elektroonilise avalduse alusel, mis tuleb esitada Koja juhile.

2.6. Koja liikmel on kohustus:

- 2.6.1. osaleda aktiivselt Koja koosolekutel ja aruteludes, seejuures on elektrooniline osalemine võrdsustatud füüsilise osalemisega;
- 2.6.2. aidata enda tegevusega kaasa Koja arengule ja tegevusele;
- 2.6.3. mitte levitada Koja tegevuse käigus talle teatavaks saanud informatsiooni, mis on Koja, Väitlusseltsi juhatuse või nõukogu poolt tunnistatud konfidentsiaalseks.

2.7. Kojal on õigus Kojast välja arvata liikmeid, kes korduvalt rikuvad Koja reglemendis fikseeritud kohustusi.

2.8. Koda võib otsustada lisaks tavaliikmetele võtta vastu ka vaatlejaliikmeid.

2.9. Vaatlejaliikmel on õigus saada juurdepääs Koja kommunikatsioonivahenditele ning võtta osa koosolekutest. Vaatlejaliikmel ei ole hääleõigust, samuti ei ole tal õigust kandideerida peakohtunikuks.

2.10. Vaatlejaliikmel on kohustus mitte levitada Koja tegevuse käigus talle teatavaks saanud informatsiooni, mis on Koja, Väitlusseltsi juhatuse või nõukogu poolt tunnistatud konfidentsiaalseks (eelkõige turniiride teemasid puudutavat informatsiooni).

2.11. Vaatlejaliikmeks astumise ja vaatlejaliikme väljaarvamise kohta kehtivad samad reeglid, mis tavaliiikmete puhul.

3. Kommunikatsioonivahendid

3.1. Koja ametlik sidekanal on Facebooki grupp, kuhu kuuluvad kõik Koja liikmed.

3.2. Koja gruppi haldab Koja juht.

3.3. Koda võib oma töös kasutada muid kommunikatsioonivahendeid (nt e-post), eeldusel, et kõik Koja liikmed on sel viisil võrdselt kättesaadavad.

4. Koosolek

4.1. Koja kõrgeimaks organiks on liikmete koosolek, mis toimub vähemalt kolm korda aastas, mis kutsutakse kokku Koja juhi poolt. Koosolek võib toimuda ka elektroonilises vormis.

4.2. Koosoleku kokkukutsumisest teatab Koja juht mõistliku aja ette Facebooki grupis, lisades koosoleku koha, aja ja päevakorra.

4.3. Koosolekul otsustatakse küsimusi lihthäälteenamusega.

4.4. Järgnevad küsimused pannakse hääletusele Koja Facebooki gruppi, kui kohal pole kõik Koja liikmed:

- Koja reglemendi muudatused;
- Keskkooli meistrivõistluste reglemendi muudatused;
- START/Presidenditurniiri reglemendi muudatused;
- Põhikooli meistrivõistluste reglemendi muudatused;
- uute liikmete vastuvõtmine ja liikmete väljaarvamine Kojast;

- Koda puudutavad strateegilised küsimused (nt turniiridel kasutatava formaadi muutmine;
- välisturniiridele osalejate valimine (kui see on Koja pädevuses) ning
- teised küsimused, mille suhtes koosoleku enamus peab oluliseks saada teada kõikide Koja liikmete seisukoht.

4.5. Koja Reglemendi muutmiseks ja vastuvõtmiseks on vaja 2/3 Koja liikmete poolthääli.

4.6. Koja koosolekud on kinnised, kaalumisel olevad ning ürituste jaoks välja valitud teemad on konfidentsiaalsed kuni nende väljakuulutamiseni kokkulepitud korras.

4.7. Koja koosolekud protokollitakse.

5. Koja juht

5.1. Koja tööd korraldab Koja juht.

5.2. Koja juht on Väitlusseltsi juhatuse poolt määratud inimene.

5.3. Koja juhil on õigus olla kaasatud kõikide Väitlusseltsi juhatuse otsuste tegemisel, mis puudutavad reglemendi punktis 1.3 loetletud küsimusi, ning teha juhatusele järelepärimisi oma tööks vajaliku informatsiooni kohta.

5.4. Koja juht peab Koda juhtima vajaliku hoolsusega ja informeerima Koja liikmeid ning Väitlusseltsi juhatust enda tegevusest.

5.5. Koja juht tagab koosolekute protokollimise.

5.6. Kojal on õigus Koja juht tagasi kutsuda, kui viimane korduvalt rikub reglemendis fikseeritud kohustusi. Koja juhi tagasikutsumiseks on Koja liikmetel õigus kokku kutsuda erakorraline koosolek.

5.7. Koja juhi tagasikutsumisel valib Koda uue juhi oma liikmete seast kuni uue Koja juhi ametisse nimetamiseni Väitlusseltsi juhatuse poolt.

6. Üritustele osalejate ja juhendajate valimise kord

6.1. Osalejate valimine reglemendi punktis 1.5.3 sätestatud üritustele toimub Koja koosolekul. Otsustamises ei või osaleda ega selle juures viibida kandideerivad isikud. Hääletamine on salajane.

6.2. Koda võib otsustusprotsessi kaasata teisi asjatundlikke inimesi. Kaasamine otsustatakse konsensuse alusel.

6.3. Kandidaatide ülesseadmine toimub Väitlusseltsi sisese avaliku konkursi korras.

Konkurss kuulutatakse välja Koja juhi poolt Väitlusseltsi postiloendites ja sotsiaalmeedias vähemalt 7 päeva enne kandideerimistähtaega, v.a Koja poolt selgesõnaliselt otsustatud erandlikel juhtudel. Konkursi väljakuulutamisel avalikustatakse valiku kriteeriumid (sh. olemasolu korral eelnevalt väljavalitud treeneri visioon ja võistkonna moodustamise põhimõtted).

6.4. Reglemendi punktide 1.5.3.1 ja 1.5.3.2 alusel valitavatesse esindustesse (sh treeneri kohale) ei saa kandideerida isikud, kes ei ole Väitlusseltsi liikmed.

6.5. Osalejate valimisel võetakse arvesse järgmisi kriteeriume (ei ole esitatud tähtsuse järjekorras):

6.5.1. kandidaadi senised saavutused väitlemises;

6.5.2. kandidaadi keeleoskus olenevalt välisürituse toimumise keelest;

6.5.3. kandidaadi poolt esitatud motivatsioonikiri ning CV;

6.5.4. üritusel kasutatava väitlusformaadi tundmine ja oskamine;

6.5.5. kandidaadi senine ja oodatav panus Väitlusseltsi tegevusse ja arengusse;

6.5.6. kandidaadi oodatav tulemus üritusel;

6.5.7. tasakaal kandidaatide regionaalses, soolises jms esindatuses;

6.5.8. liikmestaaž;

6.5.9. kandidaadi varasem välisturniiridel osalemine Väitlusseltsi rahastuse eest.

6.6. Treenerite valimisel võetakse arvesse järgmisi kriteeriume (ei ole esitatud tähtsuse järjekorras):

6.6.1. kandidaadi senine treenerikogemus;

6.6.2. kandidaadi keeleoskus olenevalt välisürituse toimumise keelest;

6.6.3. üritusel kasutatava väitlusformaadi tundmine;

6.6.4. kandidaadi motivatsioonikiri, visioon ning vajadusel treeningplaan;

6.6.5. kandidaadi senine ja tulevane panus Väitlusseltsi tegevusse ja arengusse;

- 6.6.6. kandidaadi kohusetundlikkus noorte juhendajana;
- 6.6.7. kandidaadi poolt oodatav saavutatav tulemus;
- 6.6.8. kandidaadi regionaalne, sooline jms kuuluvus;
- 6.6.9. kandidaadi varasem välisüritustel osalemise kogemus;
- 6.6.10. kandidaadi valmidus leida üritusel osalemiseks täiendavat rahastust.

6.7. Treeneri otsus võistkonnaliikmete osas peab saama Koja heakskiidu.

6.8. Üritustel osalejate ja treenerite lõpliku valiku kinnitab Väitlusseltsi juhatus.

7. Teemade valimine turniiridele

7.1. Valimisprotsessis saavad osaleda kõik peakohtunike koja liikmed

7.2. Teema kuulutatakse välja vähemalt 3 nädalat enne etappi, reedel kell 15.00

7.3. Valimisprotsess toimub kolmeastmelisena:

7.3.1. Koja juht algatab teemadekogumise kogu kojas

7.3.2. esimesel koosolekul valitakse mõistlik hulk teemasid, mille põhjal tehakse sügavam analüüs.

7.3.3. Koda valib teisel koosolekul parima teema turniirile ja kinnitab selle sõnastuse.

7.4. Igal koja liikmel on õigus pärast esimest koosolekut tõsta protest Facebooki grupis mõne välja jäänud teema osas. Hea põhjenduse korral arvestab Koda selle teema arutamisele võtmist järgneval teemakoosolekul.

7.5. Turniiri teema võetakse koosolekul vastu enamushäälega.

7.6. Juhul, kui pärast valimisprotsessi peaks selguma, et väitlusteema turniirile ei sobi, langetab edasise tegevuse osas otsuse Koja juht.

7.7. Tegevus teemade valimisel ja sätestatud ajaraam:

7.7.1. Koja juht avab teemade kogumise ühiselt ligipääsetavas keskkonda 5 nädalat enne teema väljakuulutamist. Kuniks teemade kogumine on avatud, saavad Koja liikmed igasse teemasse panustada kommentaaride ja analüüsiga.

7.7.2. Koja juht viib läbi esimese koosoleku 3 nädalat enne teema väljakuulutamist. Koosoleku eesmärk on valida turniirile sobivad teemad ja neid analüüsida.

7.7.3. Koja juht viib läbi teise koosoleku 1 nädal enne teema väljakuulutamist. Koosolekul valitakse turniirile väitlusteema ja antakse suunised teemamapi koostamiseks. Lisaks arutatavatele teemadele võetakse arvesse ja koosoleku otsusega ka arutellu ning hääletusele eelnevast koosolekust välja jäänud teemad, mille osas Koja liige on protesti esitanud.

7.7. Teemade valimine koostöös rahastajaga:

7.7.1. Rahastaja ja Väitlusseltsi juhatus lepivad kokku teemasuunitluse. Teemasuunitlus või muud rahastaja kriteeriumid on selgunud enne teemadekogumist.

7.7.2. Koda valib teema, mis on kooskõlas rahastaja ja Väitlusseltsi juhatuse kokku lepitud teemasuunitlusega.

7.7.3. Valitud teemad saadetakse rahastajale kinnitamiseks.

7.8. Väitlusteemade tasakaalu kriteeriumid:

7.8.1. mõlemal poolel leiduvad olulised argumendid;

7.8.2. jaataval ja eitaval poolel võrdne võimalus argumentidega võita;

7.8.3. faktid ja väärtused ei ole selgelt ühe osapoole kasuks või kahjuks;

7.9. Turniiri väitlusteema kriteeriumid:

7.9.1. jõukohane;

7.9.2. tasakaalus;

7.9.3. hariduslik väärtus;

7.9.4. ettevalmistamiseks piisava sisulise eestikeelse info olemasolu;

7.9.5. võimalus süvitsi väidelda;

7.9.6. finaalteemana aktuaalne.

8. Peakohtunike valimine turniiridele

8.1. Väitlusseltsi korraldatavatele üritustele valib Koda peakohtuniku oma liikmete seast.

8.2. Koja juht kuulutab turniiri peakohtunikuks kandideerimise välja teemade valimise protsessi ajal, eesmärgiga, et peakohtunik oleks valitud teema väljakuulutamise ajaks.

8.3. Peakohtuniku üle hääletavad kõik Koja liikmed.

8.4. Peakohtunik vastutab teemamapi koostamise eest.

8.5. Koja liikmetel on õigus teemamappi kommenteerida, sellesse parandusettepanekuid teha või muid suuniseid anda.